

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků **Příloha č. 1 – Slovní hodnocení na vysvědčení**

Právní stránka vysvědčení je formulována v odstavci 2, §15 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon,

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

§ 51

1. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
3. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Základní pravidla při psaní slovního hodnocení jsou:

- vyjadřovat se stručně a přiměřeně věku žáka
- jasně a přesně popisovat, co se žák naučil - strukturovat dovednosti
- nekritizovat, dodávat sebedůvěru a podporu

1. Forma

Vysvědčení se píše ve 2. os. jednotného čísla, všechny tvary zájmena **Ty** píšeme velkým písmenem, na začátku oslovujeme dítě úředním tvarem jeho jména (NE: Milý Honzíčku, ale **Jane**, ...)

Pozor při užívání tvaru **by sis**, správně se píše **bys**. Místo **učil jsi se** je správně **učil ses**.

2. Obraty popisující zvládnutou úroveň

Používáme výstižně slova k přesnému popisu zvládnuté úrovně.

(NE: Neustále procvičuješ..., opakuješ si..., dělala jsi... ale

Zvládáš bez chyb pravopis slov s měkkými slabikami. Jen při psaní občas zapomínáš, že ve slabikách di, ti, ni nepíšeme háček.)

S pomocí zvládáš..., zvládáš bez pomoci...

nečiní Ti potíže..., občas máš potíže na začátku, ale po zopakování...

občas zaváháš..., téměř vždy správně přiřadíš... k...

zvláště při psaní se Ti stává, že si na pravidlo nevpomeněš, ale po upozornění na chybu ji sama najdeš a opravíš...

naučil ses, že... a pravidlo používáš už automaticky při doplňování (ne při samostatném psaní, ale to se dočteme mezi řádky)

doplňovací cvičení vypracováváš s oporou o přehledy vyjmenovaných slov...

násobíš čísla postupným přičítáním...

Při písemném násobení občas neudržíš číslice ve správných sloupcích.

Čteš s porozuměním a dokážeš najít hlavní myšlenku v kratším odstavci.

Zvládáš práci s tuší při kresbě špejlí, perem i netradičními materiály, dokážeš s tuší malovat a ředit si ji na různé odstíny šedi.

Zvláště kvůli podpoře dalšího vzdělávání žáka a smysluplnosti slovního hodnocení zdůrazňujte aktivity, ve kterých jste u žáka sledovali nějaký vývoj. Zaměřili jste se na zdoání nějakého problému a dostali jste se z nějakého stavu do stavu kvalitativně vyššího. Vysvědčení by **nemělo být** výčtem činností, které jste během pololetí prošli – byli jsme v aquaparku, jel jsi na koni, lezl jsi na horolezecké stěně. Naopak je slovní hodnocení dobrým místem k zopakování určitých objevů, které žák sám zjistil ve vztahu ke svému učení.

Poznal jsi, že se nejlépe učíš psát slovíčka přepisováním ze slovníčku.

Při používání tabulky s vyjmenovanými slovy jsi získal sebedůvěru a teď už máš tabulku na nástěnce a jdeš se poradit jen málokdy.

Nešlo Ti... rozhodla ses, že se tomu budeš krátce věnovat každý... a brzy jsi cítila...

Pokud žák zvládá více, než by podle výstupů měl, vyjádřím to náznakem. Přednostně bychom do slovního hodnocení měli uvádět dovednosti adekvátní ročníku, nebo zdůvodnit, proč jsme se jevu věnovali.

odčítáš nejen čísla do 20...

Zajímá Tě mnohé z toho, čemu se budeme věnovat až příští rok.

Všimla sis, že se někdy ve stejném slovesu v minulém čase píšou různá i/y. Zajímalo Tě to a teď už pravidlo o shodě přísudku s podmětem sama používáš.

3. Také lze hodnotit – je-li pro to důvod

Pokud je třeba, hodnotíme **průběh vzdělávání** - Posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji.

Popisujeme případné **výrazné** výkyvy v kvalitě práce žáka během pololetí.

Na začátku školního roku jsi podstoupil operaci a léčení trvalo 3 měsíce, přesto ses i při bolestech zkusel učit. Uvidíš, že příští pololetí vše hravě dohoniš.

Pokud je třeba, hodnotíme **píli, přístup ke vzdělávání, souvislosti a naznačíme další rozvoj** - Zohlednění vzdělávacích a osobnostních předpokladů a věku žáka.

Píšeme srozumitelně pro žáka. Pokud žák pracuje podle IVP, hodnotíme naplňování jeho IVP. Pokud žák nepracuje podle IVP, ale chceme nebo musíme zahrnout do hodnocení jeho vzdělávací nebo osobnostní předpoklady – vyjádříme se náznakem a eticky důstojně.

Vděčíš své píli, že jsi nakonec zvládl písemné dělení s oporou o tabulku násobků.

Bez odběhnutí od práce už dokážeš každý den spočítat alespoň půl sloupečku, a bez chyby!

Jinak se snažíme vzdělávací ani osobnostní předpoklady nehodnotit. (NE: Přestože jsi od přírody..., nikomu u nás doma nejde..., jsi tak roztržitý, že...)

Pokud je třeba, zdůvodníme své hodnocení výsledků a napíšeme **doporučení**, jehož dodržováním se dítě vyvaruje vzdělávacích problémů - Ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, naznačení dalšího rozvoje žáka.

Popisujeme, nakolik jsou dosažené výsledky žáka v souladu s jeho nasazením, snahou či zájmem.

Pro naznačení dalšího vývoje musíme mít pádné argumenty, případně své tvrzení relativizovat.

Vynikáš rychlostí ve sportu, pokus se svoje dovednosti a způsob tréninku použít i v matematice. Častým a vytrvalým opakováním toho, co Ti nejde, se dá dosáhnout zručnosti.

Pokud budeš pracovat stále stejným způsobem, možná nezjistíš, že...

Pilně, vytrvale, se zájmem, pečlivě... jsi hledala, vypisovala, objevovala...

Mezi dětmi umíš uplatnit svůj názor, pokus se naslouchat i názorům ostatních – někdy můžete proti sobě prosazovat úplně stejný nápad.

Pokud je třeba, můžeme své hodnocení **zdůvodnit** - Zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Text slovního hodnocení bychom měli mít opřený o doložitelné skutečnosti. K tomu dobře poslouží žákovské portfolio, fotografie, prezentace, práce žáka v pracovních sešitech atd.

FORMULACE PRO SLOVNÍ HODNOCENÍ

stupeň	Ovládnutí učiva	Úroveň myšlení	vyjadřování	Celková aplikace vědomostí	Aktivita, zájem o učení	Domácí příprava
1	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečně ovládá učivo bez chyb 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je pohotový, bystrý ➤ Dobře chápe souvislosti ➤ Reaguje ihned na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní i písemné vyjadřování je výstižné, přesné ➤ Slovní zásoba je bohatá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Úkoly řeší spolehlivě, svědomitě, uvědoměle, ➤ samostatně aplikuje vědomosti s jistotou 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je pilný, aktivní, učí se se zájmem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je pravidelná, pečlivá, důsledná
2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učivo ovládá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvažuje celkem samostatně ➤ reaguje na otázky ➤ chápe souvislosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyjadřuje se celkem výstižně, s odpovídající slovní zásobou 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Užívá vědomostí a dovedností při řešení úkolů ➤ pracuje samostatně s malými chybami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Má zájem a snahu učit se 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je pravidelná, méně pečlivá
3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učivo v podstatě ovládá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je méně samostatný v myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ve vyjadřování jsou nepřesnosti ➤ na otázky reaguje jednoduchou odpovědí s omezenější slovní zásobou 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vědomosti aplikuje s pomocí učitele ➤ při poukázání na chyby a nedostatečnosti je schopen je samostatně napravit 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V učení potřebuje podněcovat, motivovat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je nepravidelná, méně důsledná
4	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učivo ovládá jen částečně ➤ má značné mezery ve vědomostech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V myšlení je nesamostatnost ➤ potřebuje nápovědu, vedení ➤ Na otázky reaguje sporadicky, často minimálně. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyjadřuje se se značnými obtížemi, slovní zásoba je malá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dělá podstatné a četné chyby, nesnadno je překonává i s pomocí učitele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Má malý zájem o učení ➤ potřebuje stálé pobídky, pomoc, dohled a motivaci 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je nepravidelná, s malými chybami ➤ s viditelnou kontrolou rodičů
5	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učivo neovládá 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na návodné otázky odpovídá nesprávně nebo vůbec 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Myšlenky neumí vyjádřit, má nedostačující slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Úkoly nedokáže plnit ani s pomocí učitele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je nepravidelná, s velkými chybami ➤ bez viditelné kontroly rodičů